

ЖНИВА ДОСЬПІЛИ

ПОЕЗИЇ

НАПИСАВ

І. МУЛЯРЧИК.

ВІННІПЕГ, МАН., 1917.

ЖНИВА ДОСЬПІЛИ

ПОЕЗІЇ

НАПИСАВ

І. МУЛЯРЧИК.

ЗБІРКА
ІВАНА ЛУЧКОВА

ВІННІПЕГ, МАН., 1917.

ПЕРЕДМОВА.

Даруйте, бо чуюсь змушений перше сказати не про се, а переднійше.

Року 1916 я написав і видрукував маленьку книжочку, як де кому відомо вже, під заголовком (поч. букв) Н. Ф. Л. Сю книжочку ні хвалити, ні критикувати не приходить мені; а хто вже читав її то знає. Думаю, що більша половина Вп. читачів, що читали її, були вповні задоволені нею; та було й се, що не один Вп. читач по прочитаню згаданої книжочки в падав в якусь нудь або гіркість так, що аж мусів спльовувати. (Тут виглядає троха комічно, але се факт).

Тепер позвольте мені Вп. читачі звернути маленьку увагу на сказане повище!..

Я знаю тепер самий, що я не написав те все (в згаданій книжці) на добрих принципах (основах) і що легко можна будь кому додати мою вузкоглядність майже в кождім стиху згаданої книжки... Так, а Ви спитайте „чому?“ Думаю, що добрий психольог (хоч би й свого рода) не спитає „чому?“... Я тут не міг, а навіть мусів ужити такого стилю, от чому! Сей, що тут питає „чому“, то ще не знає всіх вибоїв та пропастиї в яку може легко упасти душа чоловіка!... Чи топлячий ся (припадково) не ляментує і не взиває щоб хто спас його від смерти?!

Ой тут брати мої незважає ся на принцип що широка і глибока вода має жити (примір топлячого ся); але щоб виплисти з неї і знайти під ногами твердий і певний ґрунт!!!...

Дорогі читачі! Про сюю книжочку я не хочу Вам говорити багато, бо думаю, що Вам буде зрозуміло вже зі сказаного повище і що в ній (як і в попередній), будете старатись знайти все що є добре, а не противно....

Я не кажу ніц про критику, коли вона є вірна — правдива; ні, я радо прийму її, бо вона може мені навіть де що помочи в моїй праці. Так, критику вірну прийму....

І. М.

ВЖЕ ЧАС.

Вже час, вже час — труба взиває,
Ладіть ся всі до бою!
Всіх нас, всіх нас — нехай рівнає
Правда одна любовю!

Вже час, вже час, — рушайте вперед
На поле боєвище!
Всіх нас, всіх нас — не поборе вред —
Наша сила є вища!

Вже час, вже час, — ступайте сміло!
Піднесіть стяг наш вище!
Всіх нас, всіх нас сьвятеє діло, —
У бій за жите краще!..

ПІСЬНЯ ТЕРПІНЯ.

Хоч серце хоре
Терпить глібоко,
Та дух мов оря
Летить високо.

Хоч тягар в груди
Великий дуже,
Та дух до правди
Сьпішити може.

Та любов моя
То любов щира,
Хоч повна горя
Та не зрадлива.

ЛІКАР.

Над хорого ложе
Лікар схилившись
І усьміхнувшись
І з легонька дуже: —

Як чуеш ся нині, —
Нічо не болить?...
О, ти встанеш скоро —
Меш здоров ходить...

Ї поглядом спинившись
На блідім лицю,
Устами в сьміхнувшись
Та з смутком в серцю...-

ПСАЛЬМА.

Ми не бачим і не знаєм...
Немов серед ночи
Ми блукаем і на дармо
Виглядаем очі —

Шукаючи сонця — правди
У своїй немочі!

Немов глухі ми не чуем
У житевій бурі...
Слово правди щоб почути
Щоб скріпитись в вірі;
Ми не чуємо ушима, —
Наші серця хорі!...

О Господи, просьвіти нас
Ти, по своїй волі!
Ми віримо, що без Тебе
Тут у сій удалі
Не знайдемо сьвітла — правди
Без Твоєї волі!

Прийди в правді й научи нас,
Дай нам розуміти
Слово Твоє пресьвятеє!...
Ми немічні діти
Тебе просим: Воля Твоя
Да будеть на сьвітлі!...

ДОБРА КНИЖКА.

Добра книжка се мов ріка текуча,
Що пливе не стримно хотяй поволи;
Добра книжка се мов квітка пахуча,
Що росте — цвите й не вяне ніколи.

Она мов бальзам на рани душевні,
Она ціннійша над всі скарби земні.

Добра книжка хліб, вода дорослим,
Молоко солодке, мід малим дітям;
Добра книжка в темноті сьвітлом ясным,
Прекрасна одіж голим — не одітим.
В'на тобі теплом днями холодними,
Вона — ти друг вірний поміж чужими.

Добра книжка — воздух сьвіжий здоровий,
Пахощі любі — розлитеє миро;
Добра книжка — город красний чудовий,
Овоч зрілий, смачний, що зісти мило.
Она коронов на главу мудрому,
В'на символом щасья в житю гіркому.

— 0 —

ЗИМА.

Зима. Ідуть — минають дні за днями
Сумні, сумні мов подорожні черці,
Завіє вітер, — помете снігами,
То знову притихне на сухій гильці.
По прерах голодний кают блукає,
Бездольний заяць захисту шукає.

Зима. Сіріють над землею хмари,
Або часто розкрите небо сине —
Усьміхнене сонце... Дрімають гори,
Білим килимом пишать ся долини.

Довгії ночі кождий день витають, —
Вітрянов арфов собі пригравають:

Зима. Добра учителька лїнивих,
Трудящих спочинок по праці лїтній,
Голод і холод се два брати вбогих,
Не прошені гості у долі скрутній.
Прекрасний діядем — божеска краса;
Блищить сніжний жемчуг мов лїтом роса.

I.

Я коли тримав ся злої форми житя, то думав що знаю дуже богато; та коли полишив єї, то ця ідея зачала горіти в мені не вгасимим вогнем і, я зачав реалїзуватись тоді що я нічого не знаю.

II.

Жаль? О, се великий робітник в душі і в тілі людини!... Він перетопив все мое тіло на нове! Він перейшов і скріпив всі мої кости що до найменьшої! Він перелляв і перечистив всю мою кров; а тепер вже далі на попіл допалює в весь мій гріх самолюбства!..

III.

Спокій душі є двоякий: спокій житя і спо-

кій смерти. Спокій життя є божий, спокій смерти є гріховний.

Ой, дивіть ся дітоньки щоб смерть не розпростерла свій намет над вами і не затінила ваші душі своїм. спокоєм....

Так до нас говорить ся з гори.

IV.

В борбі духовній я маю велике терпіння,
— дуже велике; та радісьть ще більшу, та радісьть ще більшу.

V.

Що від тіла, тілом остаєть ся; що від духа, останеть ся духом.

VI.

Горе тим що в важають себе самих сильними і пнуть ся до високостей: бо впадуть они — глибоко впадуть!

Істинно істинно блаженні ті що впадуть;
бо встануть они — встануть до життя вічного!

VII.

Що маєш доброго в собі,
Не величай ся тим;

Бо те все не твоє власне
А дав тобі Творець твій.

I.

Я читати не умію,
Тому йду я нераз в поле;
В поле чисте самотою, —
Під те небо свіже голе:

Там зірки мені читають
Свою книжку очицями;
Свою книжку гарну, нову —
Висьпівують в'ни слівцями.

Або йду часом над річку
Що плине з тиха гаями;
Там сідаю і слухаю,
А річка журчить словами:

Так і так, „бувало каже”,
Журчить з тиха тай заплаче;
Я слухаю, дивую ся, —
Тай собі нераз заплачу...

І так плачем, що аж дуби
Що річки мови слухають;
Сильні дуби зітхнуть нераз —
Гірко тяженько зітхають...

II.

Колись як ляжу в могилу я;
Всі покінчу земні турботи;
Могила травною поросте,
Між травов, муть квіти зітхати.

Кругом могили може буде
Шуміти якась деревина;
По ній вітер нераз загуде,
На ній щебтати ме пташина.

Днем сонце сьвітить ме як й тепер
Ночив місяць і зьвізди тоже;
Вітрець гратись з гомоном дїтвор,
Гуляти ме молодїж гожа.

Пора з поров буде мінятись,
Родитись і вмирати люде;
Все буде плакати й сьміятись,
Та мене вже більше не буде...

— 0 —

ДВА БРАТИ.

Казка.

I.

Послухайте ви хвилину,
А я казку вам розкажу; —

Сумну, сумну за те ширу
У ній правдоньку покажу.

— — — — —
Раз два брати вийшли з дому
Шукати щасья по світі;
А були в'ни молоді ще
Як „той каже” в самім цвіті.

Тай ходили в'ни усюди —
Поміж люди тай лісами;
Нераз дерли ся по горах
Тай блукали долинами.

Тай ходили в'ни так довго —
Много лиха в'ни зазнали;
Тай видали всякі дива
Однак щасья не здибали...

Аж ось 'дного разу йдучи
Дорогою темним лісом;
Що за диво перед ними?...
З страху аж моргнули вусом:

Щось перед ними блищить ся
Одно жовто, друге біло;
Чи втікати?... Не годить ся!
Ходім блище, ходім сьміло!

Так вони прийшли вже близько,
(І лиш глянув брат на брата)
Перед ними дві купиці, —
Одна сребра, друга злата...

Що ви скажете на теє?...
Утікаймо каже старший!
Не втікаймо се е щасьте,
Наше щасьте, „рік молодший”.

А я чув — сребро, злато смерть
Сказав старший брат поблідши:
І дав ногам зараз знати, —
Чкурнув лісом зайця швидше...

А що молодший брат зробив?
Був почав також втікати:
Та подумавши — вернув ся,
До купиць тих сребра — злата.

Глянув він ще раз на сребро,
Й справді тяжко йому стало;
Та як глянув він на злато!
Таж в'но так сьмієть ся мило!...

Забиру я каже в бидвох
І те сребро і те злато;
Хоч чи добре чи не добре
Що я не послухав брата.

Зараз вийняв дві торбини
(Що має бути то й буде)
Забрав сребро і те злато
Й подавсь в оселі між люде...

II.

Не було оно так скоро
Як говорить ся у казці;
Проминули може й літа —
Пройшли по житевій кладці.

Брат молодший тії скарби
Розділив на штири часті:
(Й по мудрому тут він зробив
Нема що на се й казати).

Одну часть роздав він бідним,
За другу збудував школи,
За третю шпиталь для хорих,
А четверта — му остала...

Збудував він — си крамницю,
Файний поставив — си дім;
І розгордивсь з того всего
Що добре діло зробив він...

Ет, що каже, „сказав він раз”
Брат не знав що то є щасте
Тай утік від него дурно...
Добре що я вернувсь врешті.

А от я збудував школи,
Збудував шпиталь для хорих;
Кілько добра вже зділав я —
Кілько поратував многих...

А згадавши він ще знову
На дурноту свого брата;
То гордо став, розсьміяв ся...
„Утікати від сребра, золота?“...

Як він так гордивсь, — сьміяв ся,
Що за диво з ним враз сталось?
Твар поблідла у небоги,
Щось в нім строго обізвалось...

Що за голос се є чути?...
Гірше грому, гірше смерти!
Чи сумліне се говорить?
Тай почав він наслухати...

Ти найнікчемнійший з усіх!
(Так щось єму рекло строго)
Ти гордиш ся своїм ділом?...
Ти наймізернійший з всього!

Твій брат сто раз лучше зробив
Що втік від сребра тай золота!...
Чи ти знаєш які гордим
Вічні втворюють ся врата?!

Ти полюбив сребро, золото, —
Ти полюбив славолюбство?...
О, ти гордосте нікчемна;
Найгірше в світі плюгавство!...

Голос гримів так ще довго,
А наш сребро — золото — любець

Влав до праху й застрашив ся,
Як ізпійманий голубець.

І так довго охкав з болю —
Гірко плакав і молив ся;
„Ох, я дуже помилив ся” —
Переплітав він з мольбою...

Відтак встав він, лишив усе —
Всі маетки — сребра, злата,
Й повандрував знов по світі
Відшукати свого брата...

— 0 —

ЖНИВА ДОСЬПІЛИ.

Жнива досьпіли
А женьців мало:
Гей деж ви женьці —
Що вас спинило?...

Гляньте на ниви
Злоте колосе;
Що від обилля
А ж ве-ся, гне-ся!...

Ходіть з серпами,
Ходіть на поле;
Враз й засьпіваєм
Весело, мило!...

